

30. april 2015

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at ændre Landstingsforordning nr. 15 af 6. november 1997 om sundhedsvæsenets ydelser m.v., således at borgere bosiddende på steder, hvor der ikke er permanent tandplejetilbud i akuttilfælde kan få dækket transportudgifter forbundet med behandling ved nærmeste behandlingssted.
(Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Tandplejen i vort land tilbydes principielt overalt i landet, uanset hvor du bor og alligevel er tilbudene vidt forskellige.

I de større byer virker tilbudene efter hensigten tiltrods for, at enkelte byer halter bagefter og kun tilbyder delvis tandpleje. At have et godt tandsæt, er en væsentlig del af det at være et sundt menneske og det gælder ligeledes, at have en god mundhygiejne og stærke kæber hænger også sammen hermed.

Der er flere steder i landet der i tilfælde af behov for akut tandbehandling ikke bare lige har noget sted at tage hen, men dette hænger også sammen med, at vi har valgt et bostedsmønster med få mennesker hvert bosted, der er så spredt som det er, hvilket skaber store udfordringer i problemløsningen her. Det samme er gældende i byer der ellers allerede har tandlæger, men desværre får de borgere, der har en tand med nerver, der er for tæt på tanden, blot trukket tanden ud.

I redegørelsen omkring tandpleje- og behandlingssituationen kan det ses, at der stort set kun er mulighed for almen tandpleje og næsten ingen muligheder for tandbehandling, eller som der står skrevet i redegørelsen: Hvis og såfremt sundhedsvæsenets ressourcer og økonomi ikke forslår, kan der ikke tilbydes nogen form for tandbehandling. Netop som følge heraf, er det så, at der er opstået den situation, at hvis en tand står for at skulle behandles, så bortfalder tilbudet om tandbehandling og der er kun en mulighed tilbage: tanden trækkes ud, og dette til trods for at en tand der benyttes til at tygge maden med og som gerne skulle holde i mange år, faktisk mod betaling kan behandles de steder hvor der er private tandklinikker, hvorefter der nu er opstået en forfordeling bostederne imellem. Der er rigtig mange mennesker rundt omkring på kysten som på grund af manglende alternativ behandling mister flere og flere tænder.

Tænder har stor betydning for menneskets selvværd, og en forudsætning for at mennesket fortsat holder sig sund og rask er ligeledes, at kunne tygge maden godt igennem, hvilket kræver et godt tandsæt.

Vi er glade for, at forslagsstilleren også kommer ind på vores individuelle ansvar for at vedligeholde vores tandsæt, idet det i dag er sådan, at samfundet i meget udpræget grad deltager i de forebyggende programmer om tandpleje, der allerede eksisterer, som starter allerede når barnet får sin første tand.

Forslagsstilleren efterlyser alternative muligheder for de bosteder, der ikke har tandklinik og hvor der opstår akutte situationer og behov for tandbehandling, og efterlyser om der kan refunderes afholdte udlæg til transport for de mennesker, der har måttet lade sig transportere til nærmeste sted med tandklinik.

I svaret fra Naalakkersuisut er det tydeligt, at det allerede er muligt at få hjælp i akutte situationer, og derfor har vi forståelse for Naalakkersuisuts udmelding om, at forslaget forkastes, og idet at forslaget allerede er indeholdt i den nuværende lovgivning, skal vi hermed foreslå at forslaget forkastes.